



Aan: Gemeente Purmerend, College van B&W
Betreft: Reactie concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Oostflank
Datum: 23 januari 2025
Afzender: Stichting Behoud van Purmerbos, Eveline Hoedemaeker (voorzitter)

In aanloop naar het Milieu Effect Rapport (MER) voor de Gebiedsvisie Oostflank ligt momenteel een concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD) ter inzage. Stichting Behoud van Purmerbos (SBP) heeft dit concept bestudeerd. In deze reactie vindt u onze opmerkingen en adviezen.

Referentiesituatie, autonome ontwikkelingen & raakvlakprojecten

De notitie schetst een beeld van de mogelijke effecten van de beoogde ontwikkeling door deze te vergelijken met de zogenaamde 'referentiesituatie': het plangebied en omgeving in 2040 zonder Oostflank. Dat vraagt om een reële schets van die situatie en die is ons inziens te beperkt.

Purmerend (en omgeving) wacht, ook zonder Oostflank, een wezenlijke DNA verandering. Feitelijk wordt er, tegelijkertijd met de Oostflank, een qua omvang tweede Oostflank gebouwd rondom het plangebied. De opsomming van autonome ontwikkelingen en raakvlakprojecten die de ontwikkeling van de Oostflank kunnen beïnvloeden en relevant zijn voor het in beeld brengen van de milieueffecten in het MER (2.4) is onvolledig. Naast de genoemde ontwikkelingen van de Lange Weeren (**1.160** woningen) en Vurige Staart (**282** woningen) dienen te worden toegevoegd:

- 1) De ontwikkelingen zoals opgenomen in het Gebiedsplan Purmerend, ontwikkeling van stadsharten (MRA bereikbare steden) in het Sleutelgebied¹ (maximaal 8.400 woningen, waarvan er slechts **5.040** zijn opgenomen in bestaande plannen);
- 2) Ilpenstein (**100** woningen, naast hotel- en recreatievoorzieningen, die ook leiden tot extra verkeersbewegingen)

Deze ontwikkelingen, creëren, met de vermelde ontwikkelingen op de Lange Weeren en de Vurige Staart, **6.582** woningen in de omgeving van de Oostflank (uitgaande van 5.040 woningen in het Sleutelgebied). De effecten van die ontwikkelingen zijn daarom relevant voor het MER. Ze vormen met elkaar een ontwikkeling groter dan de Oostflank. De referentiesituatie (zoals vermeld op pagina 26) ziet er dus anders uit dan geschetst in deze conceptnotitie.

Opmerkelijk is overigens dat de Vurige Staart (direct grenzend aan het Oostflank-plangebied Purmer Zuid Zuid en naast het Purmerbos, NNN), is opgenomen als 'autonome ontwikkeling. Het maakt, qua ligging en effecten op de omgeving, feitelijk onderdeel uit van de Oostflank en dus het MER.

¹ [PRE20211108_12222_Gebiedsplan-Purmerend.pdf](#)

MRA Sleutelgebied = Stationsgebied (6110747 & 6175130), Binnenstad e.o. (6110713, 6110786, 6110716, 6110767 & 6175112), Kop West (6110754 & 6175104), Wagenweggebied (6110746), Wheermolen Oost (6110711), De Koog (6110769), Kwadijkerpark (6110735) en Karekietpark (6110704)

Noodzaak Oostflank, Woningbehoefte

Om maatregelen/alternatieven aan te dragen om de effecten op milieu en leefomgeving uit deze notitie te voorkomen/verminderen, is het nodig te herhalen dat de huidige Oostflankontwikkeling niet noodzakelijk is om te voldoen aan de woningbouwopgave, zeker niet in deze omvang. In aanloop naar de gebiedsvisie en ook in deze conceptnotitie (3.3. pg 16&17) wordt opnieuw de indruk gewekt dat er een noodzaak bestaat voor de Oostflankontwikkeling. Dat is niet het geval.

De bevolkingsprognose Noord Holland 2024-2050² stelt de woningbehoefte voor Purmerend (inclusief Beemster) op 6.700 extra woningen tussen 2024 en 2050. Uit de Plan capaciteit³ valt op te maken dat Purmerend momenteel 38 plannen heeft voor in totaal 12.572 woningen. Minus het aantal opgenomen woningen voor de Oostflank resteert een plan capaciteit van 7.272. (waarbij het aantal op de Koog aan de lage kant is). Wanneer De Oostflank wordt beperkt tot bv 1.000 tot maximaal 3.000 woningen op alleen het binnenstedelijke Golfterrein is sprake van een plan capaciteit van ruim 8.000 - 10.000 woningen (125 - 155% van de opgave).

Dat de gemeente Purmerend, naast de reeds geplande groei, deze grootschalige Oostflankontwikkeling (vergelijkbaar met Weidevenne fase 1) toevoegt in kwetsbare polder in uitdagende tijden als het gaat om klimaat, direct grenzend aan en gedeeltelijk door het Purmerbos (Natuurnetwerk Nederland), in een gebied zonder uitvalswegen en in historisch landschap met lintbebouwing en open polderkamers, is een politieke keuze. Het is geen noodzaak. Zeker niet in de voorgestelde omvang. Het is relevant dit te benoemen omdat het maatregelen/alternatieven mogelijk maakt die de milieueffecten kunnen verminderen.

Alternatieven

Het schetsen van alternatieven die van invloed kunnen zijn op de milieueffecten ontbreekt in de notitie. De haast achter dit project en de kosten die gemaakt worden om mogelijke ingrijpende effecten op milieu en leefomgeving in kaart te brengen, lijken eerder in het belang van de ontwikkelaar dan van Purmerend en de leefbaarheid van haar inwoners. Die willen snel voldoende betaalbare woningen in de stad, met behoud van voldoende groene buitenruimte en natuur.

De volgende alternatieven zijn van invloed op het voorkomen/beperken van milieueffecten en moeten worden overwogen/uitgewerkt en opgenomen in de notitie:

- 1) Geef voorrang aan het realiseren van plannen uit het Gebiedsplan voor het Sleutelgebied. NB: Purmerend en de regio kent een sterke negatieve bevolkingsaanwas. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de sterke vergrijzing. Realiseren van deze ontwikkelingen maakt Oostflank (zeker in deze omvang) overbodig;
- 2) Beperk de Oostflank in ieder geval tot de bouw op het Golfterrein (overweeg minder woningen en nabij ontsluiting N244) en zie af van bouw op de Purmer Zuid Zuid.

² [Bevolkingsprognose Noord-Holland 2024-2050 .pdf](#)

³ [Kaart | Monitor plan capaciteit](#)

Effecten mobiliteit

OV en infrastructuur bieden nu al problemen. Dagelijks zijn er files op de uitvalswegen van Purmerend en omgeving (Verzetslaan, Laan der Continenten, N235 (Jaagweg), N244 en N247) en het OV schiet tekort om het huidig aantal inwoners in en uit stad en omgeving te krijgen.

Het mobiliteitsvraagstuk is in de referentiesituatie (2040 zonder Oostflank) daarom al een heel grote uitdaging. Tussen nu en 2040 moet, o.g.v. bestaande autonome plannen, immers rekening worden gehouden met nog eens 15.000 extra bewoners en 8.000 auto's die ook hun weg in en uit de stad en omgeving moeten vinden. En dan moet de Oostflank nog komen.

In het NHD van 17 december 2024 lazen we al dat de 25.000 extra dagelijkse vervoersbewegingen om de woningen op het Golfterrein te ontsluiten richting de N244 een hoofdpijndossier vormen. Daar komen ook de 8.500 dagelijkse autobewegingen bij voor de ontsluiting van het deelgebied Purmer Zuid Zuid richting Verzetslaan & N235 (Jaagweg) bij. Problemen die niet opgelost zijn met een weg door het bos of een versterking van een kruispunt. Karakteristieke lintbebouwing komt onder druk (sluipverkeer) en bestaande wegen kunnen niet worden verbreed. Het voor de hand liggende alternatief is geen huizenbouw in de Oostflank, of, 1000 tot maximaal 3.000 op het Golfterrein. Zie hierboven.

Effecten Purmerbos

Stichting Behoud van Purmerbos maakt zich grote zorgen over de effecten van de voorgenomen Oostflankontwikkeling op het Purmerbos, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland.

Recreatiedruk

Met ruim 1 miljoen bezoekers per jaar wordt de draagkracht van het bos nu al overschreden en de komst van nog eens 15.000 inwoners, zonder Oostflank (referentiesituatie) zal een verstoring van de natuur en afname van biodiversiteit door o.a. recreatie en vandalisme (schade, overlast, afval), tot gevolg hebben. Uitwijking naar andere gebieden is niet of nauwelijks mogelijk.

Als het weiland van de Purmer Zuid Zuid en het Golfterrein wordt bebouwd en de omvang van het Purmerbos afneemt door de komst van een weg (geluidsoverlast NNN en isolatie van een deel van het bos), zal die schade nog veel groter zijn. Er is weliswaar afgezien van de eerder geplande rechtstreekse ingang tot het stiltegebied vanuit de tuinen op de Purmer Zuid Zuid maar nog eens 13.000 bewoners van de Oostflank zullen het bos als het verlengde van hun tuin gebruiken.

Afname natuur

De bewering dat natuur door de Oostflankontwikkeling wordt versterkt pagina 16 (3.1) blijft een onbegrijpelijke terugkerende verdraaiing van de werkelijkheid. De Oostflankontwikkeling vernietigt natuur. Het deelgebied Purmer Zuid Zuid, 21 ha open bufferzone, is van cruciaal belang voor het in stand houden van de unieke biodiversiteit (rode lijst soorten) van het direct aangrenzende Purmerbos(NNN), moeras en stiltegebied. Bouw op de Purmer Zuid Zuid = natuurvernietiging.

Ook de noodzakelijke ontsluiting van te grote aantallen woningen op het Golfterrein maakt de komst van een nieuwe weg langs de Middentocht die aansluit op de N244 en daarmee de noodzaak de IJsselmeerlaan (3.3.3) door te trekken dwars door het Purmerbos, onafwendbaar als de Oostflank ongewijzigd blijft. Bomen kappen om een autoweg dwars door NNN aanleggen = natuurvernietiging.

De genoemde versterking van natuur is feitelijk compensatie van natuur en ziet op natuuruitbreiding op de tussenliggende weilanden. Een belofte die helaas afname van de biodiversiteit kan/zal betekenen. Het is namelijk de zonering met de tussenliggende open velden met waterpartijen en lage vegetatie die het Purmerbos zo uniek, gevarieerd en aantrekkelijk maakt voor de grote variatie aan soorten. Het bebossen van de tussenliggende weilanden zal natuurwaarden doen afnemen. Naast het in deze reactie genoemde alternatief (geen bouw op PZZ en minder op het Golfterrein) zou ook deze natuurversterking gedetailleerd moeten worden uitgewerkt. In samenspraak met beheerder en natuurorganisaties moet worden gekeken wat de beste invulling is om de tussenliggende weilanden (en bij voorkeur ook het weiland van de Purmer Zuid Zuid) te betrekken bij het bos van NNN.

Bouwoverlast

Naast verhoogde recreatieve druk in combinatie met afname van bosoppervlak, wordt het bos ook bedreigd door een ander effect van de Oostflank: de jarenlange bouwput. Wat zullen minimaal 10 jaar zand-, geluids- en lichtoverlast betekenen voor de biodiversiteit? Zeker in het stiltegebied. Dit moet in kaart worden gebracht.

Grondwaterpeil

Een laatste, niet te onderschatten, effect van de Oostflank op het Purmerbos is het grondwaterpeil. Het Ruimtelijk afwegingskader klimaat adaptief gebouwde omgeving⁴ laat zien dat bouw op de Vurige Staart (direct naast Purmer Zuid Zuid) en het deelgebied van de Oostflank Purmer Zuid Zuid, een hoog risico vormt. Het vergt grote inspanning om wateroverlast te voorkomen. Niet alleen heeft dit consequenties voor fundering van bestaande en nieuwe woningen en mogelijke overstromingen, het verhoogde grondwaterpeil zal ook grote effecten hebben op de flora en fauna van het Purmerbos, in het bijzonder in het meest kwetsbare deel rondom het moeras en stiltegebied.

Bovenstaande vraagt om een gedetailleerd plan als het gaat om onderhoud, versterking en behoud van het Purmerbos waarin de effecten van woningbouw, komst van bewoners, recreatie op de flora en fauna moet worden onderzocht. Deze kosten en consequenties moeten dan worden afgewogen met het alternatief: niet bouwen op deze locaties.

Tot slot

Wij menen dat de onderwerpen genoemd in deze reactie van belang zijn voor het in kaart brengen van de effecten van de ontwikkeling en het afwegen van de belangen. We kunnen ons geen ongeoorloofde en niet noodzakelijke natuurvernietiging permitteren. De groene buitenruimte is al schaars genoeg, het bosgebied in Nederland al te klein.

Stichting Behoud van Purmerbos
E.M. Hoedemaeker

⁴ [Ruimtelijk afwegingskader klimaatadaptieve gebouwde omgeving | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)